

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА

Кафедра менеджменту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач кафедри

проф. Кундицький О.О.

29 " серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПП1.2.01 ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

освітній рівень
галузь знань
спеціальність
освітня програма
факультет

магістр
07 «Управління та адміністрування»
073 «Менеджмент»
Менеджмент організацій і адміністрування
економічний

2023 – 2024 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни ПП 1.2.01 «Фінансовий менеджмент» для студентів денної та заочної форм навчання галузі знань 07 «Менеджмент і адміністрування» напряму підготовки 073 «Менеджмент». – Львів, 2023. – 24 с.

Розробники:

КУНДИЦЬКИЙ Олександр Олександрович – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту;

ЧОПКО Наталія Степанівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту;

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри менеджменту
Протокол від “29” 08 2023 року № 1.

© Львівський національний університет
імені Івана Франка, 2023.

© Кундицький О.О., Чопко Н.С., Виклюк
М.І. 2023.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(Витяг з програми навчальної дисципліни
ПП1.2.01 «Фінансовий менеджмент»)

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика НД	
		денна ФН	заочна ФН
Кількість кредитів – 5	07 «Управління та адміністрування»	Нормативна	
Змістових модулів – 3		Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – ІНДЗ		5-й	6-й
Загальна кількість годин – 150	Спеціальність 073 «Менеджмент» спеціалізація «Менеджмент організацій і адміністрування»	Семестр	
Тижневих годин для ДФН: аудиторних – 3 самостійної роботи – 4,5	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «магістр»	9-й	11,12-й
		Лекції	
		32 год.	18 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	6 год.
		Самостійна робота	
		102 год.	126 год.
		ІНДЗ:	
		ІНДЗ	ІНДЗ
Вид контролю:	іспит		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

- для денної форми навчання – 66,7
- для заочної форми навчання – 25,0

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент» є формування у студентів сучасного економічного мислення та системи спеціальних знань у галузі управління фінансами підприємств, практичних навичок їх застосування у різних напрямках фінансової діяльності.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Фінансовий менеджмент» є

- сутності, мети та функцій управління фінансами підприємств;
- методологічних засад організації управління фінансовою діяльністю підприємств і його методичного інструментарію;
- розроблення фінансової стратегії підприємств у взаємозв'язку із місією та загальною корпоративною стратегією їх розвитку;
- управління формуванням та ефективним використанням активів і капіталу підприємств як у цілому, так і по окремих їх видах;

- основ управління інвестиціями підприємств для забезпечення реалізації стратегії їх розвитку;
- управління грошовими потоками підприємств з метою забезпечення їх платоспроможності та фінансової стійкості;
- управління фінансовими ризиками підприємств по окремих видах фінансових операцій та напрямках фінансової діяльності;
- основ антикризового фінансового управління підприємствами, спрямованого на відновлення їх фінансової рівноваги у процесі розвитку.

1.3. Результатом вивчення дисципліни є набуття таких загальних та фахових **компетентностей**:

ІК Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог

ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ФК1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, у тому числі відповідно до визначених цілей та міжнародних стандартів;

ФК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани;

ФК4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації.

Результатом вивчення дисципліни є отримання студентами таких **програмних результатів навчання**:

ПРН 1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління у непередбачуваних умовах;

ПРН 13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу);

ПРН 15. Вміти використовувати навички проектного управління, методи управління якістю та технології управлінського консультування для досягнення цілей організації.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ МПП 3 «ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

Змістовний модуль ПП 1.2.01.01. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Тема 1. СУТНІСТЬ, МЕТА І ФУНКЦІЇ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВ

Поняття фінансового менеджменту підприємств. Місце фінансового менеджменту у загальній системі управління підприємством. Основні принципи

фінансового менеджменту: інтегрованість із загальною системою управління підприємством, комплексний підхід до формування управлінських рішень, забезпечений високою динамізмом управління та варіативності підходів і: розроблення проектів управлінських рішень, орієнтованість на стратегічні цілі розвитку підприємств тощо.

Головна мета фінансового менеджменту – забезпеченні максимізації його ринкової вартості.

Основні завдання фінансового: менеджменту підприємства, спрямовані на реалізацію його основної мети: забезпечення формування достатнього обсягу фінансових ресурсів згідно із завданнями розвитку підприємства наступному періоді; забезпечення найбільш ефективного розподіл; та використання сформованого обсягу фінансових ресурсів у межах основних напрямів діяльності підприємства; оптимізація грошового обороту; забезпечення максимізації прибутку підприємства при передбачуваному рівні фінансового ризику, при передбачуваному рівні доходності фінансових операцій; забезпечення постійної фінансової рівноваги підприємства в процесі його: розвитку; забезпечення можливостей швидкого реінвестування капіталу при зміні зовнішніх та внутрішніх умов здійсненню господарської діяльності тощо.

Система функцій фінансового менеджменту. Основні функції фінансового менеджменту як керуючої системи підприємств та як особливої функціональної системи управління підприємством.

Тема 2. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВ

Поняття систем забезпечення фінансового менеджменту. Склад основних систем фінансового менеджменту, їх взаємозв'язок.

Система організаційного забезпечення фінансового менеджменту, її сутність та зміст. Методологічні принципи формування системи організаційного забезпечення управління фінансами суб'єктів господарювання.

Система інформаційного забезпечення фінансового менеджменту, її сутність та зміст. Методологічні принципи формування системи інформаційного забезпечення управління фінансами суб'єктів господарювання. Система основних показників інформаційного забезпечення фінансового менеджменту, що формується із зовнішніх та внутрішніх джерел.

Системи та методи фінансового аналізу, їх сутність та особливості. Основні форми фінансового аналізу залежно від цілей його проведення на підприємстві. Методологічні принципи та етапи здійснення фінансового аналізу на підприємстві. Склад основних систем фінансового аналізу, що базується на різних методах його проведення на підприємстві.

Системи та методи фінансового планування, їх сутність та особливості. Методологічні принципи та етапи здійснення фінансового планування на підприємстві. Характеристика систем перспективного, поточного та оперативного планування фінансової діяльності підприємства. Зміст основних фінансових планів підприємства: плану доходів і витрат з операційної діяльності;

плану надходження і використання грошових коштів; балансового плану тощо. Система бюджетів підприємства, методи та порядок їх розроблення.

Системи внутрішнього фінансового контролю, їх сутність та особливості. Основні види внутрішнього фінансового контролю.

Методологічні принципи та етапи побудови системи внутрішнього фінансового контролю. Концепція фінансового контролінгу, її зміст. Основні функції фінансового контролінгу підприємства.

Тема 3. ФІНАНСОВА СТРАТЕГІЯ ПІДПРИЄМСТВА

Поняття фінансової стратегії підприємства. Роль фінансової стратегії у забезпеченні розвитку підприємства та реалізації його фінансової філософії. Місце фінансової стратегії в стратегічному наборі підприємства, її зв'язок із корпоративною, іншими функціональними стратегіями та бізнес-стратегіями.

Методологічні принципи розробки фінансової стратегії підприємства згідно із сучасною парадигмою системи стратегічного управління. Домінантні сфери (напрями) загальної фінансової стратегії підприємства – стратегія формування фінансових ресурсів, стратегія розподілу фінансових ресурсів; стратегія забезпечення фінансової безпеки; стратегія підвищення якості управління фінансовою діяльністю тощо. Основні етапи процесу розробки : реалізації фінансової стратегії підприємства .

Визначення загального періоду формування фінансової стратегії підприємства.

Поняття фінансового середовища підприємства та основне завдання його дослідження. Особливості та методи проведення стратегічного аналізу зовнішнього фінансового середовища непрямого впливу, зовнішнього фінансового середовища безпосереднього впливу та внутрішнього фінансового середовища підприємства. Комплексна оцінка стратегічної фінансової позиції підприємства по окремих домінуючих сферах його фінансового розвитку.

Формування стратегічних цілей фінансової діяльності підприємства. Урахування об'єктивних обмежень у досягненні бажаних результатів стратегічного фінансового розвитку підприємства. Ранжування стратегічних цілей фінансової діяльності підприємства за їх пріоритетністю. Розроблення системи цільових стратегічних нормативів фінансової діяльності підприємства. Конкретизація цільових стратегічних нормативів фінансової діяльності по окремих інтервалах загального стратегічного періоду.

Розроблення фінансової політики підприємства по окремих аспектах його фінансової діяльності в стратегічному періоді. Забезпечення зв'язку фінансової політики із фінансовою філософією та стратегічними цілями фінансового розвитку підприємства. Особливості формування фінансової політики на різних рівнях фінансової діяльності.

Формування портфеля можливих стратегічних альтернатив фінансового розвитку підприємства по окремих його домінуючих сферах (напрямах). Визначення можливого поля прийняття стратегічних фінансових рішень з урахуванням досягнутої стратегічної фінансової позиції підприємства та стратегічних цілей його фінансового розвитку. Методи оцінки та відбору

стратегічних фінансових альтернатив: аналіз сценаріїв; аналіз чутливості; метод побудови дерева рішень; метод імітаційного моделювання; метод експертних оцінок тощо.

Оцінка розробленої фінансової стратегії по параметрах її узгодженості із базовою корпоративною стратегією; із передбачуваними змінами зовнішнього фінансового потенціалу; внутрішньою збалансованістю цілей та цільових стратегічних нормативів фінансового розвитку; економічною та позаекономічною ефективністю реалізації; рівня ризиків окремих стратегічних фінансових рішень тощо.

Управління реалізацією фінансової стратегії підприємства – забезпечення стратегічних змін фінансової діяльності; діагностика характеру змін умов зовнішнього фінансового середовища на кожному етапі стратегічного періоду; вибір методів управління реалізацією фінансової стратегії, адекватних характеру поточних змін умов зовнішнього фінансового середовища.

Побудова системи контролю реалізації фінансової стратегії підприємства. Форми та порядок коригування програми стратегічного фінансового розвитку підприємства.

Змістовний модуль ПП 1.2.01.02. ПІДСИСТЕМИ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Тема 4. УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВ

Сутність та задачі управління активами підприємства. Особливості управління формуванням активів на різних етапах розвитку підприємства. Основні принципи формування операційних активів підприємства. Структурно-логічна схема процесу управління формуванням операційних активів підприємства. Методи визначення потреби у загальному обсязі операційних активів підприємства.

Основні етапи процесу управління використанням операційних активів підприємства. Система основних показників, що використовується у процесі аналізу показників продуктивності, оборотності та рентабельності операційних активів. Найважливіші фактори, що впливають на рівень ефективності використання операційних активів, та методи їх дослідження. Система цільових показників ефективності використання операційних активів, порядок їх розробки.

Сутність та головне завдання управління оборотними активами підприємства. Основні етапи процесу управління оборотними активами. Показники та методи аналізу оборотних активів підприємства, послідовність його здійснення. Політика формування оборотних активів підприємства; фактори, що обумовлюють її тип.

Управління запасами підприємства, його зміст та послідовність здійснення. Показники та методи аналізу запасів підприємства. Методи оптимізації розміру основних груп поточних запасів. Основні системи фінансового контролю за рухом запасів.

Управління поточною дебіторською заборгованістю підприємства, його зміст та послідовність здійснення. Показники та методи аналізу поточної дебіторської заборгованості підприємства. Кредитна політика підприємства та фактори, що обумовлюють її вибір. Методи визначення загальної суми оборотного капіталу, що спрямовується у дебіторську заборгованість по товарному та споживчому кредиту. Формування системи кредитних умов та процедури інкасації поточної дебіторської заборгованості. Основні системи контролю за рухом та своєчасною інкасацією поточної дебіторської заборгованості.

Управління грошовими активами підприємства, його зміст та послідовність здійснення. Показники та методи аналізу грошових активів підприємства. Планування цільової суми залишку грошових коштів та їх еквівалентів.

Управління фінансуванням оборотних активів підприємства. Поняття чистого робочого капіталу. Показники та методи аналізу стану фінансування оборотних активів підприємства. Політика фінансування оборотних активів підприємства та фактори, що обумовлюють її вибір. Планування обсягу поточного фінансування оборотних активів з урахуванням фінансового циклу підприємства, що формується. Оптимізація структури джерел фінансування оборотних активів. Баланс формування оборотних активів, його зміст і порядок складання. Форми контролю за станом фінансування оборотних активів підприємства.

Тема 5. УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВ

Сутність та завдання управління капіталом підприємств. Управління структурою капіталу на основі фінансового левериджу.

Управління формуванням власних фінансових ресурсів підприємства, його сутність, задачі та послідовність здійснення. Показники і методи аналізу формування власних фінансових ресурсів підприємства. Методи визначення загальної потреби підприємства у власних фінансових ресурсах.

Фінансовий механізм управління формуванням операційного прибутку на основі системи «Взаємозв'язок витрат, обсягу реалізації ті прибутку». Управління формуванням прибутку на основі операційного левериджу.

Дивідендна політика підприємства, її сутність та типи. Фактори, що обумовлюють вибір типу дивідендної політики. Оцінка ефективності дивідендної політики підприємства.

Амортизаційна політика підприємства, її сутність та типи. Фактори, що обумовлюють вибір типу амортизаційної політики. Оцінка ефективності амортизаційної політики підприємства.

Управління емісією акцій, його сутність та послідовність здійснення. Метод дослідження можливостей ефективного розміщення передбачуване: емісії акцій. Визначення обсягу емісії, номіналу і видів акцій. Вибір ефективних форм андеррайтингу акцій.

Управління формуванням позикових фінансових ресурсів підприємства, його сутність, завдання та послідовність здійснення. Показники та методи

аналізу залучення і використання позикових коштів. Методи визначення загальної потреби підприємства у позикових коштах.

Управління залученням банківського кредиту, його зміст та порядок здійснення. Визначення цілей використання і видів банківського кредиту, що залучається. Визначення та оцінка умов здійснення банківського кредитування у межах видів кредиту “Вирівнювання” кредитних умов у процесі укладання кредитної угоди. Організація контролю за поточним обслуговуванням банківського кредиту і амортизацією суми основного боргу.

Управління фінансовим лізингом, його зміст і порядок здійснення. Фактори, що обумовлюють вибір виду фінансового лізингу. Визначення умов здійснення лізингової операції. Оцінка ефективності лізингової операції. Організація контролю за своєчасним здійсненням лізингових платежів.

Управління облігаційною позикою, його зміст та порядок здійснення. Дослідження можливостей ефективного розміщення передбачуваної емісії облігацій підприємства. Визначення обсягу та умов емісії облігацій. Вибір ефективних форм андеррайтингу облігацій. Порядок формування фондів обслуговування та погашення облігацій.

Управління залученням товарного кредиту, його зміст і порядок здійснення. Фактори, що обумовлюють вибір виду товарного кредиту. Визначення середнього періоду використання товарного кредиту. Оптимізація умов залучення товарного кредиту. Забезпечення своєчасних розрахунків по товарному кредиту.

Тема 6. ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЯМИ ПІДПРИЄМСТВ

Економічна сутність та класифікація інвестицій підприємства. Сутність та завдання управління інвестиціями підприємства. Показники та методи аналізу інвестиційної діяльності підприємства. Інвестиційна політика підприємства, її сутність та типи.

Управління реальними інвестиціями підприємства, основні форми їх здійснення. Види реальних інвестиційних проєктів підприємства та вимоги до їх розробки. Визначення вартості інвестиційного проєкту. Показники і методи оцінки ефективності інвестиційних проєктів. Формування програми реальних інвестицій підприємства.

Управління фінансовими інвестиціями підприємства, основні форми їх здійснення. Види основних фінансових інструментів інвестування та характеристика їх інвестиційних якостей. Моделі оцінки вартості окремих фінансових інструментів інвестування. Поняття портфеля фінансових інвестицій та класифікація його видів. Формування портфеля фінансових інвестицій підприємства на основі сучасної портфельної теорії.

Тема 7. УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ ПІДПРИЄМСТВ

Сутність та завдання управління грошовими потоками підприємства. Методи ідентифікації обсягу та складу грошових потоків підприємства з операційної, інвестиційної та фінансової діяльності суб'єкта господарювання.

Показники та методи аналізу грошових потоків підприємства. Політика управління грошовими потоками, її сутність та типи.

Поняття оптимізації грошових потоків підприємства. Основні напрями оптимізації грошових потоків – збалансування їх обсягів, синхронізація окремих їх видів у часі. Характеристика дефіцитного та надлишкового грошових потоків підприємства.

Планування обсягів та структури грошових потоків підприємства, його види. Методи планування надходження та витрат грошових коштів з окремих напрямів операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємств у процесі розробки плану надходження і витрачання грошових коштів. Система платіжних календарів підприємства, порядок їх розробки та використання.

Змістовний модуль ПП 1.2.01.03. АНТИКРИЗОВЕ ФІНАНСОВЕ УПРАВЛІННЯ

Тема 8. УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ ПІДПРИЄМСТВ

Економічна сутність та класифікація фінансових ризиків підприємств. Сутність та завдання управління фінансовими ризиками підприємства. Політика управління фінансовими ризиками, її зміст та порядок розроблення.

Ідентифікація окремих видів фінансових ризиків підприємства. Формування загального портфеля ідентифікованих систематичних та несистематичних ризиків підприємства.

Первісна оцінка рівня фінансових ризиків. Методи оцінки рівня вірогідності настання ризикової події та умови їх застосування. Оцінка розміру можливих фінансових втрат при настанні ризикової події. Групування фінансових операцій підприємства за зонами ризику за критерієм можливих фінансових втрат. Оцінка можливостей зниження попередньо визначеного рівня фінансових ризиків.

Обґрунтування управлінських рішень в умовах ризику і невизначеності. Характеристика “умов ризику” і “умов невизначеності”. “Матриця рішень” та порядок її формування. Методи прийняття управлінських рішень в умовах ризику на основі “функції корисності Неймана-Монгерштерна”. Методи прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності за критеріями Вальда, Гурвіца, Севіджа.

Внутрішні механізми нейтралізації фінансових ризиків, можливості та умови їх застосування. Методи запобігання ризиків, критерії їх вибору. Методи лімітування концентрації ризику в фінансовій діяльності підприємств та об'єднань; система фінансових нормативів, що забезпечує лімітування ризику. Методи хеджування як засоби мінімізації ризику під час проведення операцій із реальними активами, фінансовими інструментами інвестування та валютними коштами. Диверсифікація напрямів фінансової діяльності, форм фінансових операцій та видів фінансових інструментів як ефективний механізм зниження загального рівня ризиків. Розподіл ризику серед партнерів по фінансових

операціях. Внутрішнє страхування фінансових ризиків у межах підприємства шляхом резервування фінансових ресурсів на випадок ризикових подій.

Зовнішнє страхування фінансових ризиків, його види та форми. Критерії передачі фінансових ризиків під зовнішній страховий захист. Основні умови страхування фінансових ризиків та їх відображення у договорі страхування. Оцінка ефективності зовнішнього страхування фінансових ризиків підприємства.

Тема 9. ОСНОВИ АНТИКРИЗОВОГО ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Економічна сутність та класифікація фінансових криз підприємств та об'єднань. Сутність та завдання антикризового фінансового управління підприємством. Принципи антикризового фінансового управління підприємством. Основні етапи процесу антикризового фінансового управління підприємством.

Діагностика фінансової кризи підприємства, її сутність та завдання Система методів та показників експрес-діагностики фінансової кризи Система фундаментальної діагностики фінансової кризи. Основні зовнішні та внутрішні фактори, що обумовлюють виникнення фінансової кризи підприємства та генерують загрозу її подальшого поглиблення. Ідентифікація параметрів фінансової кризи при її настанні.

Система внутрішніх механізмів фінансової стабілізації підприємства. Оперативний механізм фінансової стабілізації, спрямований на усунення неплатоспроможності; його методи та інструменти. Тактичний механізм фінансової стабілізації, спрямований на відновлення фінансової стійкості; його методи та інструменти. Стратегічний механізм фінансової стабілізації, спрямований на забезпечення фінансової рівноваги у довгостроковому періоді; його методи та інструменти.

Система зовнішніх механізмів фінансової стабілізації підприємства. Реструктуризація заборгованості підприємства, її основні форми та умови здійснення. Реорганізація підприємств, її основні форми та фінансові умови здійснення.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Усього, ДФН	у тому числі			Усього, ЗФН	у тому числі		
		л	п	ср		л	п	ср
ПП 1.2.01.01. Теоретико-методологічні засади фінансового менеджменту на підприємстві								
Тема 1. Сутність, мета і функції фінансового менеджменту підприємств	16	2	2	12	16	2	-	14
Тема 2. Методологічні засади формування систем забезпечення фінансового менеджменту підприємств	18	4	2	12	17	2	1	14
Тема 3. Фінансова стратегія підприємства	18	4	2	12	17	2	1	14
<i>Всього</i>	52	10	6	36	50	6	2	42
ПП 1.2.01.02. Підсистеми фінансового менеджменту на підприємстві								
Тема 4. Управління активами підприємств	14	4	2	8	15	2	1	12
Тема 5. Управління капіталом підприємств	14	4	2	8	15	2	1	12
Тема 6. Основи управління інвестиціями підприємств	13	4	1	8	15	2	1	12
Тема 7. Управління грошовими потоками підприємств	11	2	1	8	15	2	1	12
<i>Всього</i>	52	14	6	32	60	8	4	48
ПП 1.2.01.03. Антикризове фінансове управління								
Тема 8. Управління фінансовими ризиками підприємств	23	4	2	17	19	2	-	18
Тема 9. Основи антикризового фінансового управління підприємствами	23	4	2	17	19	2	-	18
<i>Всього</i>	46	8	4	34	40	4	-	36
Усього, год.	150	32	16	72	150	18	6	126

5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Сутність, мета і функції фінансового менеджменту підприємств	2	2
2	Методологічні засади формування систем забезпечення фінансового менеджменту підприємств	4	2
3	Фінансова стратегія підприємства	4	2
4	Управління активами підприємств	4	2
5	Управління капіталом підприємств	4	2
6	Основи управління інвестиціями підприємств	4	1
7	Управління грошовими потоками підприємств	2	1
8	Управління фінансовими ризиками підприємств	4	2
9	Основи антикризового фінансового управління підприємствами	4	2
	Всього	32	18

6. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин	
		ДФН	ЗФН
1	Сутність, мета і функції фінансового менеджменту підприємств	2	-
2	Методологічні засади формування систем забезпечення фінансового менеджменту підприємств	2	1
3	Фінансова стратегія підприємства	2	1
4	Управління активами підприємств	2	1
5	Управління капіталом підприємств	2	1
6	Основи управління інвестиціями підприємств	1	1
7	Управління грошовими потоками підприємств	1	1
8	Управління фінансовими ризиками підприємств	2	-
9	Основи антикризового фінансового управління підприємствами	2	-
	Всього	16	6

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Сутність, мета і функції фінансового менеджменту підприємств	12	14
2	Методологічні засади формування систем забезпечення фінансового менеджменту підприємств	12	14
3	Фінансова стратегія підприємства	12	14
4	Управління активами підприємств	8	12
5	Управління капіталом підприємств	8	12
6	Основи управління інвестиціями підприємств	8	12
7	Управління грошовими потоками підприємств	8	12
8	Управління фінансовими ризиками підприємств	17	18
9	Основи антикризового фінансового управління підприємствами	17	18
	Всього	102	126

Завдання на самостійну роботу

Тема 1. СУТНІСТЬ, МЕТА І ФУНКЦІЇ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВ

1. Головна мета фінансового менеджменту – забезпеченні максимізації його ринкової вартості.

2. Основні функції фінансового менеджменту як керуючої системи підприємств та як особливої функціональної системи управління підприємством.

Тема 2. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВ

1. Система основних показників інформаційного забезпечення фінансового менеджменту, що формується із зовнішніх та внутрішніх джерел.

2. Склад основних систем фінансового аналізу, що базується на різних методах його проведення на підприємстві.

3. Концепція фінансового контролінгу, її зміст.

Тема 3. ФІНАНСОВА СТРАТЕГІЯ ПІДПРИЄМСТВА

1. Місце фінансової стратегії в стратегічному наборі підприємства, її зв'язок із корпоративною, іншими функціональними стратегіями та бізнес-стратегіями.

2. Визначення загального періоду формування фінансової стратегії підприємства.

3. Поняття фінансового середовища підприємства та основне завдання його дослідження.

4. Комплексна оцінка стратегічної фінансової позиції підприємства по окремих домінантних сферах його фінансового розвитку.

5. Формування портфеля можливих стратегічних альтернатив фінансового розвитку підприємства по окремих його домінантних сферах (напрямах).

Тема 4. УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВ

1. Найважливіші фактори, що впливають на рівень ефективності використання операційних активів, та методи їх дослідження.

2. Політика формування оборотних активів підприємства; фактори, що обумовлюють її тип.

3. Основні системи контролю за рухом та своєчасною інкасацією поточної дебіторської заборгованості.

4. Форми контролю за станом фінансування оборотних активів підприємства.

Тема 5. УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВ

1. Методи визначення загальної потреби підприємства у позикових коштах.

2. Визначення та оцінка умов здійснення банківського кредитування у межах видів кредиту.

3. Оцінка ефективності лізингової операції. Організація контролю за своєчасним здійсненням лізингових платежів.

4. Порядок формування фондів обслуговування та погашення облігацій.

Тема 6. ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЯМИ ПІДПРИЄМСТВ

1. Визначення вартості інвестиційного проекту.

2. Формування програми реальних інвестицій підприємства.

3. Формування портфеля фінансових інвестицій підприємства на основі сучасної портфельної теорії.

Тема 7. УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ ПІДПРИЄМСТВ

1. Політика управління грошовими потоками, її сутність та типи.

2. Характеристика дефіцитного та надлишкового грошових потоків підприємства.

3. Система платіжних календарів підприємства, порядок їх розробки та використання.

Тема 8. УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ ПІДПРИЄМСТВ

1. Групування фінансових операцій підприємства за зонами ризику за критерієм можливих фінансових втрат.

2. Методи прийняття управлінських рішень в умовах ризику на основі “функції корисності Неймана-Монгерштерна”.

3. Методи прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності за критеріями Вальда, Гурвіца, Севіджа.

4. Розподіл ризику серед партнерів по фінансових операціях.

5. Оцінка ефективності зовнішнього страхування фінансових ризиків підприємства.

Тема 9. ОСНОВИ АНТИКРИЗОВОГО ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

1. Ідентифікація параметрів фінансової кризи при її настанні.

2. Система внутрішніх механізмів фінансової стабілізації підприємства.

3. Стратегічний механізм фінансової стабілізації, спрямований на забезпечення фінансової рівноваги у довгостроковому періоді; його методи та інструменти.

4. Реорганізація підприємств, її основні форми та фінансові умови здійснення.

8. ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ

Мета реферату з курсу «Фінансовий менеджмент» – це систематизація, закріплення та поглиблення теоретичних знань, придбання навичок самостійного вивчення та аналізу існуючих методів і підходів до вирішення поставленої проблеми. Номер варіанта завдання має збігатися з порядковим номером, під яким зареєстровано прізвище студента у журналі академічної групи.

Обсяг реферату складає до 20 сторінок формату А4, шрифт Times New Roman, розмір шрифту 14, міжрядковий інтервал 1,5, поля з усіх боків 20 мм.

Завдання № 1

1. Мета та основні завдання фінансового менеджменту підприємства.

2. Системи та методи фінансового планування, їх сутність та особливості.

3. Процес управління формуванням операційних активів підприємства.

4. Середньозважена вартість капіталу. Капітал фінансової компанії сформовано за рахунок емісії: облігацій на суму 400 тис. грн. та звичайних акцій на суму 600 тис. грн. Обчисліть СЗВК, якщо вартість капіталу, отриманого від емісії облігацій, становить 8 %, а від звичайних акцій - 15 %.

Завдання № 2

1. Система організаційного забезпечення фінансового менеджменту, її сутність та зміст.
2. Методологічні принципи розробки фінансової стратегії підприємства.
3. Методичний інструментарій урахування фактора ризику у фінансових операціях.
4. Визначити реальну дохідність вкладів. Річна відсоткова ставка за депозитами - 27 %. Яка реальна дохідність вкладів, якщо нарахування відсотків здійснюються щоквартально.

Завдання № 3

1. Система інформаційного забезпечення фінансового менеджменту, її методологічні принципи формування.
2. Управління облігаційною позикою, його зміст та порядок здійснення.
3. Економічна сутність та класифікація фінансових криз підприємств та об'єднань.
4. Визначення майбутньої вартості грошей. Початково вкладена сума становить 2800 грн. Визначити нарощену суму через чотири роки з використанням простої відсоткової ставки у розмірі 15 % річних. Розрахунки виконати для випадків, коли відсотки нараховують щороку.

Завдання № 4

1. Система інформаційного забезпечення фінансового менеджменту, її методологічні принципи формування.
2. Управління облігаційною позикою, його зміст та порядок здійснення.
3. Економічна сутність та класифікація фінансових криз підприємств та об'єднань.
4. Визначення майбутньої вартості грошей. Початково вкладена сума становить 2800 грн. Визначити нарощену суму через чотири роки з використанням простої відсоткової ставки у розмірі 13 % річних. Розрахунки виконати для випадків, коли відсотки нараховують щороку.

Завдання № 5

1. Системи внутрішнього фінансового контролю та фінансового контролінгу.
2. Управління поточною дебіторською заборгованістю підприємства, його зміст та послідовність здійснення.
3. Сутність, принципи та етапи процесу антикризового фінансового управління підприємством.
4. Середньозважена вартість капіталу. Капітал фінансової компанії сформовано за рахунок емісії: облігацій на суму 50 тис. грн. та звичайних акцій на суму 150 тис. грн. Обчисліть СЗВК, якщо вартість капіталу, отриманого від емісії облігацій, становить 11 %, а від звичайних акцій - 13 %.

Завдання № 6

1. Особливості та методи проведення стратегічного аналізу фінансового середовища.
2. Дивідендна політика підприємства, її сутність та типи.
3. Система внутрішніх механізмів фінансової стабілізації підприємства.
4. Визначити реальну дохідність вкладів. Річна відсоткова ставка за депозитами - 27 %. Яка реальна дохідність вкладів, якщо нарахування відсотків здійснюють раз на півроку.

Завдання № 7

1. Формування стратегічних цілей фінансової діяльності підприємства
2. Амортизаційна політика підприємства, її сутність та типи.
3. Політика управління грошовими потоками, її сутність та типи.
4. Визначення майбутньої вартості грошей. Початково вкладена сума становить 2800 грн. Визначити нарощену суму через чотири роки з використанням простої відсоткової ставки у розмірі 15 % річних. Розрахунки виконати для випадків, коли відсотки нараховують кожних півроку.

Завдання № 8

1. Управління реальними інвестиціями підприємства.
2. Економічна сутність та класифікація фінансових ризиків підприємств.
3. Система зовнішніх механізмів фінансової стабілізації підприємства.
4. Середньозважена вартість капіталу. Капітал фінансової компанії сформовано за рахунок емісії: облігацій на суму 550 тис. грн. та звичайних акцій на суму 450 тис. грн. Обчисліть СЗВК, якщо вартість капіталу, отриманого від емісії облігацій, становить 10 %, а від звичайних акцій - 8 %.

Завдання № 9

1. Системи внутрішнього фінансового контролю та фінансового контролінгу.
2. Оцінка розробленої фінансової стратегії
3. Управління формуванням позикових фінансових ресурсів підприємства.
4. Визначити реальну дохідність вкладів. Річна відсоткова ставка за депозитами - 9 %. Яка реальна дохідність вкладів, якщо нарахування відсотків здійснюють щоквартально.

Завдання № 10

1. Поняття фінансового середовища підприємства
2. Управління запасами підприємства, його зміст та послідовність здійснення.
3. Політика управління фінансовими ризиками, її зміст та порядок розроблення.
4. Визначення майбутньої вартості грошей. Початково вкладена сума становить 2800 грн. Визначити нарощену суму через чотири роки з використанням складної відсоткової ставки у розмірі 15 % річних. Розрахунки виконати для випадків, коли відсотки нараховують щороку.

Завдання № 11

1. Розроблення фінансової політики підприємства
2. Управління емісією акцій, його сутність та послідовність здійснення.
3. Обґрунтування управлінських рішень в умовах ризику і невизначеності.
4. Середньозважена вартість капіталу. Капітал фінансової компанії сформовано за рахунок емісії: облігацій на суму 80 тис. грн. та звичайних акцій на суму 320 тис. грн. Обчисліть СЗВК, якщо вартість капіталу, отриманого від емісії облігацій, становить 16 %, а від звичайних акцій - 11 %.

Завдання № 12

1. Управління формуванням власних фінансових ресурсів підприємства
2. Управління залученням товарного кредиту, його зміст і порядок здійснення.
3. Внутрішні механізми нейтралізації фінансових ризиків, можливості та умови їх застосування.
4. Визначити реальну дохідність вкладів. Річна відсоткова ставка за депозитами - 9 %. Яка реальна дохідність вкладів, якщо нарахування відсотків здійснюють раз на півроку.

Завдання № 13

1. Формування стратегічних цілей фінансової діяльності підприємства
2. Амортизаційна політика підприємства, її сутність та типи.
3. Політика управління грошовими потоками, її сутність та типи.
4. Визначення майбутньої вартості грошей. Початково вкладена сума становить 2800 грн. Визначити нарощену суму через чотири роки з використанням складної відсоткової ставки у розмірі 15 % річних. Розрахунки виконати для випадків, коли відсотки нараховують кожних півроку.

Завдання № 14

1. Показники та методи аналізу інвестиційної діяльності підприємства.
2. Планування обсягів та структури грошових потоків підприємства, його види.
3. Діагностика фінансової кризи підприємства.
4. Середньозважена вартість капіталу. Капітал фінансової компанії сформовано за рахунок емісії: облігацій на суму 50 тис. грн. та звичайних акцій на суму 150 тис. грн. Обчисліть СЗВК, якщо вартість капіталу, отриманого від емісії облігацій, становить 16 %, а від звичайних акцій - 9 %.

Завдання № 15

1. Управління фінансовими інвестиціями підприємства.
2. Поняття оптимізації грошових потоків підприємства.
3. Форми та види страхування фінансових ризиків.
4. Визначення майбутньої вартості грошей. Початково вкладена сума становить 7500 грн. Визначити нарощену суму через чотири роки з

використанням простої відсоткової ставки у розмірі 27 % річних. Розрахунки виконати для випадків, коли відсотки нараховують кожних півроку.

9. ПИТАННЯ, ЯКІ ВИНЕСЕНО НА ІСПИТ

1. Ціль та завдання управління фінансами.
2. Основні функції фінансового управління.
3. Організація фінансової роботи на підприємстві.
4. Управління за центрами відповідальності.
5. Інформаційне забезпечення фінансового менеджменту.
6. Структура і зміст фінансової звітності.
7. Управлінський облік як джерело фінансового менеджменту.
8. Методи обліку витрат на підприємстві.
9. Зовнішні джерела інформаційного забезпечення фінансового управління.
10. Основні показники фінансового стану підприємства.
11. Експрес-аналіз фінансового стану підприємства.
12. Прогнозування ймовірності банкрутства підприємства.
13. Завдання, об'єкти і етапи внутрішнього фірмового фінансового планування.
14. Фінансова стратегія підприємства.
15. Методи внутрішнього фірмового фінансового планування.
16. Методи визначення планового прибутку.
17. Структура і зміст фінансових планів підприємства.
18. Бюджетування в системі фінансового планування.
19. Планування розподілу прибутку.
20. Використання операційного аналізу в управлінні формування прибутку.
21. Методи визначення базової ціни.
22. Розробка цінової політики.
23. Вибір дивідендної політики.
24. Методи нарахування і виплати дивідендів.
25. Мета і завдання управління оборотними засобами підприємства.
26. Визначення постійної і сезонної потреби в оборотних засобах.
27. Методи визначення потреби в оборотних засобах.
28. Політика фінансування оборотних засобів.
29. Ефективне управління запасами.
30. Управління дебіторською заборгованістю.
31. Ефективне управління грошовими засобами.
32. Структура інвестиційного портфеля.
33. Інвестиційні операції та зміни вартості грошей в часі.
34. Облік інфляції в інвестиційних операціях.
35. Управління реальними інвестиціями.
36. Методи оцінки доцільності впровадження інвестицій.

37. Управління фінансовими інвестиціями.
38. Підходи до управління портфелем фінансовими інвестиціями.
39. Оцінка вартості капіталу, залученого з різних джерел.
40. Середньозважена вартість капіталу і шляхи його зменшення.
41. Управління структурою капіталу.
42. Управління фінансовими ризиками.
43. Класифікація фінансових ринків.
44. Способи оцінки рівня ризику.
45. Стратегія і тактика управління ризиками.
46. Управління ризиками: пасивний захист.
47. Управління ризиками: активне реагування.
48. Структура фінансового ринку.

10. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Підчас вивчення студентами навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент» застосовують такі методи навчання:

- *Наочні*: презентації до лекцій, аналіз студентами існуючої практики державного і регіонального управління, а також основних засад державної політики;
- *Практичні*: управлінські ситуації, завдання для моделювання державно-управлінських рішень, завдання для семінарських занять, індивідуальне науково-дослідне завдання.

11. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

У процесі вивчення дисципліни «Фінансовий менеджмент» використовуються методи поточного, проміжного та підсумкового контролю.

Поточний контроль рівня знань студентів передбачає перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Поточний контроль здійснюється за напрямками:

- ✓ контроль за систематичністю й активністю роботи на семінарських заняттях;
- ✓ контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання поза межами аудиторних занять;
- ✓ контроль за рівнем засвоєння та творчого опрацювання у вигляді індивідуальних завдань.

Модульний контроль рівня знань студентів здійснюється за результатами двох підсумкових контрольних робіт зі змістових модулів.

Підсумковий контроль знань студентів здійснюється в кінці семестру у формі письмового іспиту.

При виведенні загальної оцінки студента береться до уваги результати поточного, проміжного та підсумкового контролю.

12. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЩО ПРИСВОЮЄТЬСЯ СТУДЕНТАМ

Максимальна кількість балів при оцінюванні знань за поточну успішність становить 50 балів, на екзамені – 50 балів:

Модуль 1			Модуль 2				Модуль 3		ІНДЗ	Іспит	Всього
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9			
10			10				10		20	50	100

Протягом семестру оцінювання знань студентів проводиться за трьома змістовними модулями, розподіл балів за якими наведено в таблиці:

Види завдань, виконуваних студентами	Максимальна кількість балів
Змістовний модуль 1	
1. Поточне опитування (відповідь на контрольні питання, доповнення до виступу, участь у дискусії)	5
2. Підсумкове тестування	5
<i>Разом</i>	<i>10</i>
Змістовний модуль 2	
1. Поточне опитування (відповідь на контрольні питання, доповнення до виступу, участь у дискусії)	5
2. Підсумкове тестування	5
<i>Разом</i>	<i>10</i>
Змістовний модуль 3	
1. Поточне опитування (відповідь на контрольні питання, доповнення до виступу, участь у дискусії)	5
2. Підсумкове тестування	5
<i>Разом</i>	<i>10</i>
Індивідуальне навчально-дослідне завдання	20
<i>Разом за семестр</i>	
	<i>50</i>

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою (університету, національною та ECTS):

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Визначення	За національною шкалою
90-100	A	Відмінно	Відмінно
81-89	B	Дуже добре	Добре
71-80	C	Добре	
61-70	D	Задовільно	Задовільно
51-60	E	Достатньо	
0-50	FX	Не достатньо	Незадовільно

Загалом, оцінювання знань студента ґрунтується на таких критеріях:

Оцінка «відмінно»:

- ✓ студент у повному обсязі володіє програмним матеріалом,
- ✓ вільно і логічно-аргументовано висвітлює проблеми фінансового управління,
- ✓ бачить місце питання, яке розглядається, у контексті загальної теорії та історії менеджменту,
- ✓ при відповіді на питання посилається на рекомендовану програмою курсу додаткову науково-монографічну літературу,

- ✓ вміє показати методологічне значення теорій і систем фінансового управління для вибору шляхів вирішення конкретних прикладних проблем;

Оцінка «добре»:

- ✓ студент володіє фактичним матеріалом курсу, але допускає окремі неістотні помилки,
- ✓ висновки й узагальнення, які він зробив, не є вичерпними,
- ✓ відсутні посилання на додаткову літературу,
- ✓ практичне застосування теоретичних знань є дещо розпливчастим;

Оцінка «задовільно»:

- ✓ студент в основному володіє фактичним матеріалом курсу, але в окремих аспектах питань припускається істотних помилок,
- ✓ не в змозі самостійно робити чіткі закінчені висновки й узагальнення та пов'язати теоретичні знання з практикою,
- ✓ виклад матеріалу утруднений, неповною мірою використовується категоріальний апарат навчальної дисципліни;

Оцінка «незадовільно»:

- ✓ студент не володіє матеріалом курсу, не орієнтується в його проблематиці,
- ✓ при спробі викладу матеріалу припускається грубих помилок,
- ✓ не може зробити жодних висновків та узагальнень,
- ✓ не бачить взаємозв'язку теорії та практики, яка розглядається.

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

До системи методичного забезпечення дисципліни належить програма курсу, робоча навчальна програма, плани семінарських занять, завдання для самостійної роботи, тестові завдання, а також Методичні вказівки для самостійної роботи студентів з курсу (2012).

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Кундицький О.О. Фінансовий менеджмент. Львів: «Новий Світ – 2000» 288 с.
2. Скаско О.І., Виклюк М.І., Майор О.В., Тимчишин-Чемирис Ю.В. та ін. Фінансовий менеджмент : навч. посібник. Львів: Растр-7, 2018. –414 с.
3. Жигалкевич Ж.М., Кам'янська О.В. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент». Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 214 с.
4. Верланов Ю. Ю. Фінансовий менеджмент :навчальний посібник. Вид. 2-ге. – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. – 336 с
5. Фінансовий менеджмент: практикум. Навч. посібник Вид. друге, доповн./ С.В. Нестерова – К. : Видавничий дім «КОНДОР», 2019. – 280 с.

Додаткова література:

6. Васьківська К. В., Сич О. А Фінансовий менеджмент : навч. посіб. Львів : «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2017. 236 с.
7. Фінансовий менеджмент: методика розв'язання практичних завдань : навч. посіб. / І.Г. Ганечко, Г.В. Ситник, В.С. Андрієць та ін. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. – 244 с.
8. Фінансовий менеджмент: навч. посібник/ за ред.. В.М. Бороноса. – Суми. Вид-во СумДУ. – 2012. – 539с.
9. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. / Лапіна І. С., Гончаренко О. М. та ін.; за заг. ред. І. С. Лапіної – Одеса: Атлант, 2016 – 313 с.
10. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. для студентів спеціальності 072 "Фінанси, банківська справа та страхування" / І.А. Бігдан, Л.І. Лачкова, В.М. Лачкова та ін. – Харків: ХДУХТ, 2017. – 202с.
11. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник / О.М. Антонова, В.В. Жебка, А.В. Кривуца – К.: Видавництво «Логос», 2012. – 316 с.
12. Фінансовий менеджмент: підручник / [Поддєрьогін А.М., Білик М.Д., Буряк Л.Д. та ін.] – К.: КНЕУ, 2005. – 535 с.
13. Фінансовий менеджмент: підручник / Даниленко А.С., Варченко О.М., Ціхановська В.М. – К: «Хай-Тек Прес», 2013. – 688 с.
14. Шелудько В.М. Фінансовий менеджмент: підручник / В.М. Шелудько. – К.: Знання, 2013. – 375с.
15. Школьник І.О. Фінансовий менеджмент: навч. посібник / І.О. Школьник. – К.: Ліра, 2015. – 301с.
16. Бланк І.О., Гуляєва Н.М. Інвестиційний менеджмент: Підручник / За ред. А.А. Мазаракі. - К.: КНТЕУ, 2003. – 398 с.
17. Фінансовий аналіз: навч. посібник. / Білик М.Д., Павловська О.В., Притуляк Н.М., Невмержицька Н.Ю. – 2-ге вид., без змін. – К.: КНЕУ, 2007. – 592 с.
18. Сич Є. М. Стратегічний аналіз: навч. посіб. / Є. М. Сич, О. В. Пилипенко, М. С. Стасишин. – К.: Каравела, 2010. – 304 с.
19. Отенко І. П. Фінансовий аналіз : навчальний посібник / І. П. Отенко, Г. Ф. Азаренков, Г. А. Іващенко. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 156 с.
20. Багацька К.В., Говорушко Т.А., Шеремет О.О. Фінансовий аналіз: Підручник. – К., 2014. – 320 с.
21. Литвин Б. М., Стельмах М. В. Фінансовий аналіз: Навч. посіб. — К.: «Хай-Тек Прес», 2008. — 336 с.
22. Лукашенко Т. В. Проектний аналіз: навч. посіб. / Т. В. Лукашенко. – Л.: Ліга-Прес, 2012. – 238 с.

Інтернет-сайти

23. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
24. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/>.
25. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://me.gov.ua>

26. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/>.
27. Офіційний сайт Світового банку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.worldbank.org/>.
28. Офіційний сайт Асоціації українських банків [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.aub.com.ua/>.
29. Офіційний сайт державний комітет статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
30. Офіційний сайт Національного Депозитарію України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ndu.gov.ua/>
31. Офіційний сайт Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ssmc.gov.ua/>
32. Наукова бібліотека ЛНУ імені Івана Франка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://lnulibrary.lviv.ua/en/about-us-en/>
33. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.nbu.gov.ua
34. Лига. Нет. Финанси [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://biz.liga.net/industriya/>
35. Україна фінансова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ufin.com.ua/index.htm>.
36. Офіційний сайт Всесвітній банк [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.worldbank.org>
37. Офіційний сайт Європейський Союз [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.euroa.eu.int>
38. Офіційний сайт Міжнародний валютний фонд (МВФ) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.imf.org>